Odpovědnost a škodné události

Odpovědnost za újmu způsobenou v souvislosti s poskytováním odborných služeb (pojištění profesní odpovědnosti) z činnosti vedení účetnictví

www.greco-jlt.com

JLT International Network
Partner

Obsah

1 Slovo úvodem 3
2 Odpovědnost 3
2.1 Základní definice a pojmy 3
2.2 Základní druhy odpovědnosti 4-5
3 Výluky v pojištění 5
4 Vymezení základních pojmů 6
5 Pojmy v pojištění podle časové osy 7
6 Hlášení pojistných událostí 8
6.1 Co je škoda 8
6.2 Postup hlášení škody 8
6.3 Podklady pro nahlášení pojistné události (škody) 9
6.4 Důležitá upozornění 9
6.5 Čeho se vyvarovat při hlášení škody 9
7 Případy pojistných událostí z profesního pojištění 10
7.1 Likvidní případy z profesního pojištění vedení účetnictví 10-12
7.2 Likvidní případy z pojištění administrativní činnosti 13-14
7.3 Nelikvidní případy 14-15
7.4 Shrnutí 16
7.5 Závěr - doporučení makléře 16

All rights for this presentation are reserved. The presentation including its sections (all or in part) is protected under copyright. The information contained in it is confidential. This presentation and its content may not be used, translated, distributed, copied or processed by electronic means without the expressed agreement of the GrECo Group. Distribution to a third party is not permitted.

Všechna práva k této prezentaci jsou vyhrazena. Tato prezentace včetně svých částí (zcela nebo zčásti) je chráněna autorským právem. Informace obsažené v této prezentaci jsou důvěrného charakteru. Tato prezentace a její obsah nesmějí být užívány, překládány, distribuovány, kopírovány ani zpracovávány elektronickými prostředky bez výslovného souhlasu společnosti GrECo JLT Czech Republic s.r.o.. Distribuce třetím osobám není dovolena.

1 Slovo úvodem

Jako pojišťovací makléř si Vám dovolujeme předložit dokument, který se zabývá odpovědností, likvidováním pojistných událostí a průběhem likvidace, zejména z pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou v souvislosti s poskytováním odborných služeb (dále jen profesní pojištění).

Konkrétně odpovědností z činnosti účetních poradců, vedení účetnictví a daňové evidence.

Doufáme, že obsah dokumentu Vám lépe pomůže objasnit smysl a funkčnost profesního pojištění jako takového a bude tak efektivní ve Vašem podnikání.

Předem upozorňujeme, že jako pojišťovací makléř nejsme firmou, jejíž činností je právní poradenství jako takové. Specializujeme se na právní poradenství v oblasti pojišťovnictví, čemuž bude odpovídat i obsahové zaměření příspěvku. Následující text je pouze informativní.

Poznámka: Informace jsou čerpány z veřejně přístupných zdrojů a podloženy stanoviskem právního poradce.

2 Odpovědnost

2.1 Základní definice a pojmy

- Definice: Odpovědnost za škodu je sekundární povinnost, která vznikla subjektu, jenž porušil primární povinnost. Tato tzv. primární povinnost může být dána ze zákona nebo z jiné právní skutečnosti – ze smlouvy.

- Odpovědnost za škodu patří mezi závazkové vztahy občanského i obchodního práva. Nalezneme ji však i v jiných právních předpisech např. zákoník práce, odpovědnost za vady výrobku, odpovědnost z provozu vozidla, v zákonech o profesních sdruženích apod.

- Subjektivní: Odpovědnost, u které se vyžaduje zavinění. Tzn. je porušena nějaká povinnost.

- Objektivní: Odpovědnost, u které není podmínkou vzniku zavinění. Tzn. nemusím nic zavinit a odpovídám a prakticky se nemohu vyvinit. Např. odložené věci v restauraci či ubytovacím zařízení.

2.2 Základní druhy odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti nabízí ochranu za újmu, kterou pojištěný způsobí svým jednáním třetí osobě. Tato újma musí být vždy neúmyslná. Pokud je případná újma (škoda) způsobena, je třeba, aby pojištěný využil všechny možné opravné prostředky pro to, aby případná újma byla co nejmenší. Tedy povinnost odvrátit škodu a zamezit zvětšení již vzniklé škody.

Pojištění občanské odpovědnosti

- Vychází zásadně z občanského zákoníku a dalších právních předpisů.
- Pojištění lze uzavřít v rámci pojištění domácnosti.
- Pojištění se vztahuje na všechny členy domácnosti (druha, družku….). Pojišťuje se odpovědnost členů domácnosti na škody, které způsobí jinému, například na návštěvě apod.
- Poznámka: Připojistit lze i škoda způsobená domácím mazlíčkem, ale obvykle pouze psem.

Pojištění obecné odpovědnosti za újmu (dříve známé jako provozní odpovědnost)

- Tato odpovědnost se řídí především občanským zákoníkem.
- Předmětem pojištění je odpovědnost za škodu způsobenou na věci, zdraví a životě a odpovědnost za následnou finanční škodu (regresy ZP).
- Z pojištění obecné odpovědnosti za škodu vyplácí pojišťovna věcné, finanční a jiné škody, které pojištěný způsobil jinému subjektu v souvislosti s jeho podnikatelskou činností (dle živnostenského oprávnění).
- Poznámka: Z pojištění se nehradí smluvní pokuty, penále a jiné sankce smluvního charakteru a vyloučeny jsou také pokuty a penále, které vycházejí ze zákona a jiných předpisů.

Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou poskytováním odborných služeb

- Pojištění profesní odpovědnosti je souhrn pojištění vztahujících se na škody způsobené třetí osobě převážně odbornými profesemi, jako jsou advokáti, architekti, lékaři, autorizovaní inženýři, daňoví poradci, auditoři, účetní, notáři, pojišťovací agenti a makléři. Pojištění profesní odpovědnosti se týká především činností charakteru duševní práce.
- Poznámka: Pojištění lze sjednat na základě vyplněného dotazníku a pojištěný musí předložit platné osvědčení či doklad o autorizaci.

Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli

- Pojištění kryje případnou škodu, kterou zaměstnanec způsobí svému zaměstnavateli zaviněným porušením povinností při plnění svých pracovních úkolů.
- Pojišťovna za pojištěného uhradí škodu, za kterou zaměstnanec odpovídá v důsledku svého jednání nebo vztahu z doby trvání pojištění podle zákoníku práce nebo obdobného právního předpisu.
- Poznámka: Zaměstnanec odpovídá za škody dle zákoníku práce, a to 4.5 násobkem své hrubé mzdy.

Pojištění statutárních orgánů známé jako D&O pojištění

- Vychází zejména ze zákona o obchodních korporacích (dříve obchodního zákoníku).
- Pojištění je určeno pro jednatele, představenstvo, dozorčí radu, vrcholové manažery (ředitele) a zahrnuje také zaměstnance, dědice.
- Manažer odpovídá za případnou újmu celým svým majetkem, kryta jsou rizika v podobě způsobení újmy v důsledku chybného rozhodnutí, nedbalosti, nedodržením či porušením povinností plynoucích z výkonu funkce. Jedná se zejména o pokuty, penále, odškodnění společnosti, náklady právního zastoupení, náklady na obnovu dobré pověsti, které jsou způsobeny špatnou investicí, poklesem hodnoty akcií, na ušlém zisku.
- Poznámka: V případě zájmu o pojištění je třeba pojišťovně předložit vyplněný dotazník a výsledky hospodaření společnosti za nejméně 2 až 3 poslední roky.

3 Výluky v pojištění

Výluky z pojištění jsou definovány v pojistných podmínkách a doložkách pojišťoven, pokud pojistná smlouva nestanoví jinak. Škody na nich či jimi způsobené pojišťovny nehradí, obvykle je nelze dopojistit.
Níže si dovolujeme uvést textaci několika výluk z pojištění.

Pojištění se nevztahuje na povinnost nahradit újmu způsobenou:

- Úmyslně
- Schodkem na finančních hodnotách, jejichž úschovu nebo správu pojištěný vykonává (Např. manko v pokladně)
- V souvislosti s činností pojištěného, kterou vykonává neoprávněně (Např. daňové poradenství, právní poradenství a jiné odborné činnosti, na které pojištěný nemá oprávnění – živnost, autorizaci.)

Pojistitel nehradí újmu, jejíž náhradu je pojištěný povinen poskytnout:

- Svému manželovi, registrovanému partnerovi, sourozenci, příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které žijí s pojištěným ve společné domácnosti (Pojem „Osoba blízká“)
- Osobám, s nimiž jedná ve shodě pojištěný nebo výše uvedené osoby (Např. účetní je současně majitelem společnosti, pro kterou činnost vykonává – škodu tak způsobí sám sobě ve vlastním účetnictví.)

4 Vymezení základních pojmů

Pojistitel

- Subjekt, k jehož předmětu podnikání patří provozovat pojišťovací činnost na základě povolení Ministerstva financí. Má zejména právo na pojistné a povinnost vyplatit pojistné plnění v případě pojistné události. (Pojišťovna)

Pojistník

- Ten, kdo uzavřel s pojistitelem pojistnou smlouvu. Má právo dispozice s pojistnou smlouvou a povinnost platit pojistné.

Pojištěný

- Ten, na jehož majetek, život, zdraví nebo odpovědnost za škodu se pojištění vztahuje.

Pojistná smlouva

- Je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné. Je definována zákonem o pojistné smlouvě č. 37/2004 Sb.

Poškozený

- Ten, kdo utrpěl škodu, za kterou jiný podle platných právních předpisů odpovídá.

Limit pojistného plnění

- Je horní hranice plnění dohodnutého v pojistné smlouvě a vztahuje se na jednu škodnou událost v době pojištění (Doba pojištění – obvykle jde o časové období jednoho roku)

Limit pojistného plnění si zvolíte tak, aby odpovídal náročnosti a objemu Vašich zakázek, za které jste odpovědný. Jedná se o horní limit pojistného plnění na jednu škodu (újmu).

Pojistné plnění

- Peněžní částka vyplacená pojišťovnou jako náhrada vzniklé škody v souladu s pojistnou smlouvou a pojistnými podmínkami. (Plnění je ze strany pojišťovny obvykle poskytováno přímo na účet poškozeného.)

Spoluúčast

- Oprávněná osoba (pojištěný) se podílí na pojistném plnění dohodnutou spoluúčastí. Spoluúčast následně pojistitel odečte od celkového pojistného plnění. V pojištění odpovědnosti za újmu se náhrada újmy vyplácí poškozenému po odečtení spoluúčasti od celkové výše pojistného plnění.

5 Pojmy v pojištění podle časové osy

Podmínkou vzniku práva na pojistné plnění u profesního pojištění je tzv. princip claims made – princip uplatnění nároku na náhradu újmy (škody), který spočívá v tom, že k újmě (pojistné události) došlo v době nepřetržitého trvání jednoho pojištění nebo bezprostředně navazujících více pojištění – k příčině, k jejímu vzniku, k uplatnění nároku na náhrady škody poškozeným proti pojištěnému a k písemnému oznámení škodné události pojistiteli.

1. Příčina škody

- je událost, ze které později škoda vznikla chybná rada, chyba v účetnictví. Vždy musí být v době účinnosti pojistné smlouvy.

2. Škodní událost

- je každá skutečnost, ze které vznikla újma (škoda) a která by mohla být důvodem vzniku pojistné události, například vydání platebního výměru

3. Vznik škody

- je datum, kdy došlo ke zmenšení majetku poškozeného – jde o datum úhrady penále, pokuty na příslušný úřad. Od tohoto data začíná běžet promlčecí lhůta. (Dle příslušných ustanovení občanského zákoníku.)

4. Pojistná událost

- je vznik povinnosti pojištěného nahradit újmu (škodu), jestliže nárok na náhradu újmy byl poprvé uplatněn vůči pojištěnému v době trvání pojištění a pojištěný za újmu odpovídá v důsledku svého jednání nebo vztahu uvedené v pojistné smlouvě.

5. Hlášení škody

- je oznámení újmy (škody) pojišťovně, registrace újmy po písemném vznesení nároku na náhradu újmy na pojištěném.

Výše uvedené události musí být vždy v době trvání pojistné smlouvy. Max. do 30 dnů po skončení pojistné smlouvy může být pouze bod 5.

6. Likvidace škody

- je proces, kdy po registraci škody na pojišťovně pracovník pojišťovny vyhodnotí všechny potřebné doklady a rozhodne, zda bude vyplaceno pojistné plnění a v jaké výši, či nikoli a své rozhodnutí po schválení dalším pracovníkem pojistitele oznámí pojištěnému.

6 Hlášení pojistných událostí

6.1 Co je ŠKODA?

Škoda je újma spočívající ve zmenšení majetku poškozeného.

- U škod z odpovědnosti účetních je předmětem škody zpravidla penále, pokuta, ale může jít i o úrok z prodlení. Není-li poškozeným úhrada penále či jiná platba provedena, ke škodě zatím nedošlo. Škodu je však možné i v tomto stadiu nechat registrovat pojišťovnou a podklady doložit dodatečně.

- "Hlášení z opatrnosti " Pokud pojištěný obdrží žalobu klienta o náhradu škody, neprodleně vše oznámí správci pojištění GrECo JLT a zašle mu kopii žaloby, společně s vyplněným formulářem Hlášení škody a dále se řídí pokyny pojišťovny.

6.2 Postup hlášení škody:

Pojištěný nesmí bez souhlasu pojišťovny poškozenému škodu hradit nebo škodu písemně uznat, jinak pojišťovna může odmítnout pojistné plnění.

- Klient informoval pojištěného o vzniku škody.
- Pojištěný požádá klienta, aby mu zaslal svůj nárok na náhradu škody písemně a současně zaslal potvrzení o úhradě penále příslušnému FÚ, event. další doklady. (Žádost o náhradu škody lze zaslat formou dopisu nebo může jít také o fakturu, kde bude uvedeno, že jde o náhradu škody - penále za zdaňovací období... apod.)
- Pojištěný zašle potřebné doklady spolu s formulářem "Hlášení pojistné události" makléři elektronickou poštou, faxem nebo poštou.

Hlášení škody je nutné zaslat i tehdy, když pojištěný se svým zaviněním nesouhlasí: opět tzv. "Hlášení z opatrnosti".

6.3 Podklady pro nahlášení pojistné události (škody)

- První písemně vznesený nárok poškozeného na náhradu škody.
- Smlouva s poškozeným o výkonu činnosti. Jedná se o smlouvu s klientem nebo jiný písemný doklad prokazující jeho činnost pro klienta.
- Rozhodnutí finančního úřadu, zdravotní pojišťovny, správy sociálního zabezpečení či jiného orgánu o penále, pokutě či zvýšení daně: tzv. výměr penále.
- Zpráva finančního úřadu (zdravotní pojišťovny, SSZ ap.) o kontrole, z které bylo penále vyměřeno – pokud je finanční sankce na základě kontroly.
- Vyjádření pojištěného ke způsobené škodě, důvody, jak škoda vznikla a proč za ni pojištěný odpovídá. Pokud by pojištěný uvedl, že za škodu neodpovídá, nelze od pojišťovny získat pojistné plnění.
- Potvrzení poškozeného (tedy klienta), že finanční sankci příslušnému úřadu uhradil – výpis z účtu. (Lze doložit také splátkový kalendář.)
- Číslo bankovního účtu, na který bude poskytnuto pojistné plnění. Pojišťovna zpravidla poskytuje plnění na účet poškozeného. (Pokud je vystaven splátkový kalendář, pojišťovna poskytne plnění na účet příslušného úřadu.)
- Pokud probíhalo jakékoli odvolání, je třeba doložit jeho rozhodnutí. Bez tohoto dokladu bude pojišťovna čekat na ukončení odvolacího řízení. V některých případech i samotné daňové přiznání či dodatečné daňové přiznání, žádost o prominutí či snížení penále.
- V některých případech i samotné daňové přiznání či dodatečné daňové přiznání, žádost o prominutí či snížení penále, rozhodnutí o prominutí či odvolání.

Každá škoda je posuzována jako individuální případ, a proto je možné, že si pojišťovna vyžádá i další podklady. Vše závisí na okolnostech konkrétní škody.

6.4 Důležitá upozornění

- Pokud klient vznese poprvé svůj písemný nárok v jednom kalendářním roce, musí být škoda hlášena makléři nejpozději do 60 dnů následujícího kalendářního roku, tedy do konce února.
- Tento den musí být dostupné doklady (minimálně formulář "Hlášení pojistné události") fyzicky u makléře.
- Nestačí tedy jejich podání na poštu. Jinak nejsou dodrženy podmínky pojistné smlouvy a pojišťovna neposkytne pojistné plnění.

PŘÍKLAD : Klient písemně požádal účetního o náhradu škody dne 23.12.2016. Škoda musí být hlášena makléři nejpozději do 28.2.2017.

6.5 Čeho se vyvarovat při hlášení škody

- Požaduje-li klient písemně náhradu, je třeba nárok okamžitě hlásit makléři a řídit se podle jeho rad.
- Pokud pojištěný obdrží žalobu nebo platební rozkaz, ohlásí to okamžitě makléři a řídí se jeho radami.
- Pojištěna je pouze činnost, ke které jsou účetní oprávněni dle platných předpisů a hlášení škody musí tuto skutečnost odrážet.

Například: Účetní mohl pochybit při zaúčtování či nezaúčtování dokladů, při zatřídění HIM, při započtení rezerv, pohledávek nebo při výpočtu v účetní závěrce.

7 Případy pojistných událostí z profesního pojištění

Dovolujeme si Vás předem upozornit, že níže uvedené případy jsou pouze obecné a vždy v každém případě záleží na konkrétních okolnostech daného případu; škody nelze zobecňovat, a proto je třeba s námi každou škodu předem konzultovat.

Pokud pojištěný požaduje od pojišťovny úhradu pojistného plnění, musí doložit podklady prokazující jeho pochybení a smluvní vztah k poškozenému. Všechny pojišťovny musí dodržovat zákonem daná pravidla, a proto aby mohla pojišťovna poskytnou pojistné plnění, musí být doloženy veškeré podklady, které jsou k vyřízení škody nezbytně nutné. Při řešení každé škody z profesní odpovědnosti je nutné prokázat a doložit, že pojištěný skutečně škodu způsobil a že za ni odpovídá.

Dokumenty jsou následně posuzovány ze strany likvidátora pojišťovny nikoliv podle formálního označení, ale podle jejich skutečného obsahu.

Co se týče obsahové náplně činnosti účetních, v případě škodné události se posuzuje, zda je příčinou vzniku škody pochybení při vedení účetnictví, nebo zda je účetnictví vedeno řádně a příčinou vzniku škody je pochybení, které spočívá v nesprávném daňovém posouzení, případně při zpracování daňového přiznání.

Pojištění se tak nevztahuje na škodu, ke které došlo nad rámec pojištěné činnosti (např. z důvodu nesprávného daňového posouzení nebo při zpracování daňového přiznání).

7.1 Likvidní případy z profesního pojištění vedení účetnictví

Podnikatel

- Živnostník je osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění, je ze zákona považována za podnikatele. Živnostenský zákon není jediným právním předpisem, kterým se živnostník řídí při své činnosti, ale je jím také například občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích. Dále konkrétní druh provozované živnosti ovlivňuje druh podnikatelské činnosti, která je vyspecifikována dalšími speciálními zákony a vyhláškami.

- Pojištění odpovědnosti z činnosti účetních poradců, vedení účetnictví, daňové evidence

Pojištění kryje chyby vzniklé s výkonem účetní činnosti dle Živnostenského zákona

Obsahová náplň pojištěné činnosti je stanovena nařízením vlády č. 278/2008 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností, takto:
Poskytování rad v otázkách vedení účetnictví a daňové evidence v rámci právních předpisů, zejména v otázkách používání účetních metod, vyhotovování účetních dokladů, sestavování účtového rozvrhu, účtování o účetních případech v účetních knihách, sestavování účetní uzávěrky a konsolidované účetní uzávěrky, výroční zprávy a konsolidované výroční zprávy, provádění analýz finanční situace účetních jednotek, jakož i zpracování podkladů (návodu) pro systém vedení účetnictví. Provádění účetních operací dle zvláštního právního předpisu. Vedení daňové evidence

Případ č.1

Účetní (OSVČ) na základě smlouvy zpracovávala pro klienta mzdové účetnictví. Finanční úřad (FÚ) provedl kontrolu daně z příjmu fyzických osob a funkčních požitků za zdaňovací období roku 2010 včetně ročního vyúčtování v roce 2011. FÚ sestavil zprávu o daňové kontrole, která následně sloužila jako podklad pro vystavení dodatečného platebního výměru na doměřenou daň.

Bylo zjištěno, že při zpracovávání mzdového účetnictví některým zaměstnancům účetní neoprávněně uplatnila slevu na poplatníka, ačkoliv nepodepsali „Prohlášení poplatníka“ v zákonném termínu, případně prohlášení nepodepsali vůbec. V dalším případě účetní neuplatnila slevu na vyživované děti, ačkoliv zaměstnavatel nedodal veškerá potvrzení k uplatnění slevy.

Závěr: Doloženými podklady bylo prokázáno zavinění účetní. Pojistné plnění bylo ze strany pojišťovny poskytnuto a odesláno na účet poškozeného. Hrazena byla dodatečně stanovená daň.

Poznámka: Penále a úrok z prodlení nebyly v tomto případě ze strany poškozeného po pojištěné účetní nárokovány, zřejmě nedošlo k jejich vyměření. Pokud by poškozený později toto nárokoval, lze provést tzv. dolikvidaci.

Případ č.2

Na základě daňové kontroly došlo k vyčíslení úroků z prodlení, penále a doměření daně z příjmů, které poškození (sdružení FO) následně nárokovali po pojištěné. Účetní pochybila ve zpracování daňové evidence, kterou pro poškozené vedla na základě smlouvy. Jednalo se o chybné zaúčtování daňových dokladů – pochybení o zaúčtování DPH z pronájmu. Tento příjem FÚ posoudil jako příjmy ze služeb a doměřil daň.

Dále účetní chyba nastala, když ke dni ukončení sdružení došlo k chybnému vystavení podkladů k uzávěrkovým úpravám majetku, zásob, závazků a pohledávek. Výsledky chybně vedeného účetnictví byly následně použity pro daňové přiznání.

Závěr: Pojišťovna škodu prošetřila a následně vyplatila plnění jednotlivým poškozeným, a to za penále a úroky z prodlení, které vyměřil FÚ z důvodu nezaúčtování tržeb z prodeje strojů a provozu (hrací automaty) za jednotlivá čtvrtletí.

Poznámka: Poškozený dále nárokoval doměřenou daň z příjmů, v tomto případě se jednalo o tzv. neoprávněný nárok.

Odůvodnění: Jedná se o daň, kterou by poškozený uhradil i v případě, že by byly předány všechny podklady vztahující se k podnikatelské činnosti a daňové přiznání by bylo sestaveno v souladu se zákonem o dani z příjmů.

Dále pojišťovna neposkytla plnění za penále a úrok z prodlení za zdaňovací období 2012, kdy poškozený s největší pravděpodobností neoznámil FÚ přerušení své podnikatelské činnosti. Nejednalo se o škodu, která by vznikla v souvislosti s pojištěnou činností.

Případ č.3

Poškozený uplatnil náhradu škody, která mu vznikla chybným vedením daňové evidence za 3 roky po sobě jdoucí. Na základě kontroly FÚ mu bylo vyměřeno penále a úroky z prodlení FÚ. Účetní chybně nastavila fakturaci v programu.

V tomto případě nebyl škodou úrok z prodlení vyměřený za 4. čtvrtletí 2008 (jedná se o pozdě uhrazenou platbu daně na základě daňového přiznání).

Závěr: Pochybení bylo prokázáno v účetní činnosti. Pojistné plnění bylo vyplaceno.

Případ č.4

Okresní správou sociálního zabezpečení byla provedena kontrola pojistného a plnění úkolů v nemocenském a důchodovém pojištění. Na základě kontroly byl vydán protokol a zahájeno správní řízení. Poškozený uplatnil po pojištěné účetní nárok na náhradu škody za vyměřené penále.

Na základě doložených podkladů bylo prokázáno, že účetní chyba nastala ve vedení mzdového účetnictví.

Závěr: Pojistné plnění bylo vyplaceno a poukázáno na účet poškozeného.

Případ č. 5

Účetní vedla pro poškozeného na základě mandátní smlouvy mzdové účetnictví. Správou sociálního zabezpečení byla provedena kontrola, doměřeno pojistné za důchodové pojištění a nemocenské a vyměřeno penále. Poškozený následně nárokoval po pojištěné účetní vyměřené penále.

Chyba nastala ve zpracování mzdové agendy. Konkrétně v oblasti naturálních mezd poskytovaných zaměstnancům, kde byla použita chybná metodika.

Závěr: Chyba byla prokázána v účetní činnosti pojištěné účetní a pojistné plnění bylo pojišťovnou poskytnuto na účet poškozeného (penále).

Případ č. 6

Na základě kontroly vyměřil FÚ daň a úrok z prodlení poškozenému, který následně vše uplatnil po pojištěné účetní. Škodou, která poškozenému vznikla v souvislosti s pojištěnou činností (vedení účetnictví) jsou sankce vyměřené z důvodu chybného zaevidování příjmů a neprokázání oprávněnosti výdajů z důvodu ztráty dokladů.
Závěr: Pojistné plnění bylo poskytnuto na účet poškozeného.

Poznámka:

Škodou není (tzn. účetní neodpovídá), nýbrž za ni odpovídá:

- Poškozený z důvodu, že neoznačil doklady, které s jeho podnikáním nesouvisí (nevyloučení výdajů na osobní spotřebu poškozeného)
- Poškozený z důvodu prodlení s úhradou daně z přidané hodnoty za období 3. čtvrtletí roku xxxx.
- Zpracovatel daňového přiznání k dani z přidané hodnoty z důvodu nepodání dodatečného daňového přiznání při změně evidence pro daňové účely (doměření daně z rozdílu daně podle evidence pro daňové účely a podle daňového přiznání).

7.2 Likvidní případy z pojištění administrativní činnosti

- Pojištění podnikatelské činnosti „služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy“ , které pojištěný vykonává pro klienta na základě smlouvy spolu s vedením účetnictví/vedením daňové evidence.

Jedná se o provozování volné živnosti č. 70. Služby v oblasti administrativní správy, zejména sekretářské a podobné služby a služby organizačně hospodářské povahy.
Pojištění je bez navýšení pojistného dopojištěno v rámcovém pojistném programu SÚ.
(Např. vyplňování a zasílání bankovních převodů, dopisů, předávání dokumentů na úřady za klienta apod.)

Případ č. 1

Mandátní smlouvou se účetní zavázala pro poškozeného zpracovávat mzdovou agendu včetně **vypracování příkazu k úhradě.**

FÚ vyměřil platební výměr na úrok z prodlení z důvodu pozdního placení zálohové daně z příjmů ze závislé činnosti, tyto zálohy byly odváděny na chybný bankovní účet FÚ.

Vyplňování bankovních příkazů a zasílání plateb nespadá do účetní činnosti tak jak ji popisuje živnostenský zákon o účetnictví, tato činnost je náplní živnosti volné – jedná se o administrativní úkon.

– provozování volné živnosti ve smyslu živnostenského zákona, jejíž obsahovou náplní jsou služby **v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy.**

Závěr: Vzhledem k tomu, že tato činnost je zdarma dopojištěna v rámcovém poj. programu a účetní má na tuto činnost také živnostenské oprávnění, bylo pojistné plnění na základě šetření pojišťovny poskytnuto na účet poškozeného.

Případ č. 2

Poškozený nárokoval po účetní pokutu za nezveřejnění účetní závěrky za 3 po sobě jdoucí roky do OR a paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

Vložení účetní závěrky do OR není součástí činnosti účetní. Jedná se o administrativní úkon, který je v rámcové smlouvě SÚ dopojištěn – provozování volné živnosti ve smyslu živnostenského zákona, jejíž obsahovou náplní jsou služby **v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy.**

Závěr: Účetní se k této činnosti zavázala smlouvou a činnost byla předmětem podnikání v živnostenském oprávnění pojištěné, tato činnost je zdarma dopojištěna v pojistné smlouvě proto pojistné plnění bylo poskytnuto.

Případ č. 3

Účetní společnost pro klienta na základě smlouvy o dílo zpracovávala podklady pro celní úřad, kde dle vyjádření pojištěného došlo k chybě při výpočtu výše obratu pro vykazovací povinnost výkazu INTRASTAT. Celní úřad následně uložil pokutu a uložil také povinnost uhradit náklady správního řízení. Pokuta a náklady správního řízení následně byly nárokovány poškozeným po účetní společnosti.

Z rozhodnutí o uložení pokuty vyplynulo, že poškozený neoznámil vznik vykazovací povinnosti místně příslušnému celnímu úřadu a od vzniku vykazovací povinnosti tj. od prosince 2013 nepodal žádný výkaz hlášení.

Předkládání výkazů INTRASTAT není součástí činnosti náplně o účetnictví dle živnostenského zákona, nýbrž se jedná o podnikatelskou činnost „služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy“.

Závěr: Pojištěný měl tuto činnost uvedenou v předmětu podnikání ve VOR společnosti, smlouvou o dílo se zavázal pro klienta tuto činnost vykonávat a činnost měl také dopojištěnou v rámci svého profesního pojištění, tudíž bylo ze strany pojišťovny poskytnuto pojistné plnění.

7.3 Nelikvidní případy

Případ č. 1

Poškozený uplatnil po pojištěném nárok na náhradu škody, která mu měla vzniknout v důsledku sepsání výpovědi zaměstnancům poškozeného. Pojištěný měl sepsat výpověď v rozporu s pokyny poškozeného, když nestanovil výši odstupného v minimální výši dle zákona č.262/2006 Sb., Zákoníku práce. Škodou je rozdíl mezi odstupným stanoveným ve výpovědi z pracovního poměru a minimální výší odstupného dle zákoníku práce.

Závěr: Sepsání výpovědi a stanovení výše odstupného je činností spadající do **právního poradenství.** Právo na pojistné plnění tak nevzniklo.

Případ č. 2

Dle smlouvy o účetnictví se pojištěná účetní zavázala pro poškozeného zpracovávat mzdové účetnictví a **poskytovat rady v otázkách daní.**

Poškozený uplatnil na pojištěné nárok na náhradu škody, která byla způsobena v **důsledku rady** týkající se placení záloh na daň z příjmů právnických osob. Poškozený nehradil zálohy na daň z příjmů a FÚ vyměřil penále a úrok z prodlení. Tento následně nárokoval jako škodu po účetní.

K pochybení došlo při výkladu zákona (zák. č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů), kdy účetní za zaměstnance ze závislé činnosti nepovažovala zaměstnance na DPP, kteří podepsali prohlášení k dani a kterým srážela zálohu na daň.

Závěr: V tomto případě se jedná o daňové poradenství, tj. posouzení, zda je (byl) poškozený povinen hradit zálohu na daň z příjmů právnických osob (zda se na něj vztahuje Rozhodnutí Ministerstva financí zde dne 23.2.2009…). Pojistné plnění tak nebylo vyplaceno.

Případ č.3

Poškozený uplatnil fakturou na pojištěné účetní nárok na náhradu škody, která mu vznikla úhradou pokuty vyměřené FÚ z důvodu pozdě podaného daňového tvrzení k dani silniční.

Na základě Smlouvy o vedení účetnictví pojištěná vedla poškozenému účetnictví. Zároveň se touto smlouvou zavázala **předávat vyplněná daňová přiznání na úřady.**

Závěr: Vzhledem k tomu, že ke škodě nedošlo v souvislosti s pojištěnou činností a pojištěná není oprávněna provozovat živnost, jejíž obsahovou náplní jsou služby v **oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy,** právo na pojistné plnění nevzniklo.

(Tyto služby jsou bez navýšení pojistného dopojištěny v rámcové poj. smlouvě SÚ, ale pojištěná účetní tyto služby **neměla uvedeny v předmětu podnikání v ŽL**.)

Případ č. 4

Poškozený uplatnil dopisem na pojištěné právo na náhradu škody, která mu měla vzniknout úhradou silniční daně a úroků z prodlení vyměřených z důvodu pozdní úhrady této daně.

Poškozený dovozuje odpovědnost pojištěné za škodu k poskytnutí informace týkající se povinnosti platit silniční daň, dle které registrační značky u nákladních vozidel není nutné dávat do depozitu, ale stačí, že nebudou vykazovat žádné náklady.

Na základě mandátní smlouvy se pojištěná zavázala poškozenému mj. zpracovávat daňová přiznání k silniční dani.

Součástí obsahové náplně pojištěné činnosti není poradenství týkající se povinnosti hradit silniční daň. **Jedná se o daňové poradenství vykonávané nad rámec pojištěné činnosti.** Právo na pojistné plnění tak nevzniklo.

Případ č.5

Poškozený uplatnil na pojištěné účetní nárok na náhradu škody, která mu měla vzniknout uložením povinnosti uhradit úroky z prodlení úhrady daňových povinností – daně z příjmu právnických osob za období XXXX a XXXX dle doložených platebních výměrů na úrok z prodlení úhrady daňových povinností v důsledku neupozornění na splatnost ze strany pojištěné.

Upozorňování na daňové povinnosti poškozeného ani zpracování daňových přiznání není součástí náplně účetních. **Jedná se o daňové poradenství.**

Pojistné plnění tak z toho důvodu nemohlo být poskytnuto.

7.4 Shrnutí

- Problematika sestavování daňového přiznání z profese účetní je dlouhodobým tématem. Odpovědnost za škodu neboli profesní pojištění se řídí platnými právními předpisy, kterými jsou zejména občanský zákoník, zákoník práce a živnostenský zákoník.

- V České republice tedy existují vedle sebe dva druhy podnikatelské činnosti - účetnictví a daňové poradenství. Zákon specifikuje jednotlivou náplň těchto činností.

- Dle zákona oprávnění pro zpracování daňového přiznání (daní) má pouze daňový poradce, a proto za ně odpovídá. V České republice je profese a činnost daňových poradců upravena zákonem č. 523/1992 Sb. v aktuálním znění. Daňovým poradcem dle tohoto zákona jsou pouze fyzické osoby, které jsou zapsány v Komoře daňových poradců ČR a činnost vykonávají na základě přiděleného osvědčení.

7.5 Závěr – doporučení makléře

Každý pojistitel Vám tedy může nabídnout pouze pojistné krytí v rozsahu zákona.

Ačkoliv tedy účetní běžně zpracovává daňové přiznání nelze tedy z profesního pojištění toto riziko krýt. Ze zákona má oprávnění pro zpracování daní a činnostmi, které s daněmi souvisejí, pouze daňový poradce.

- Doporučujeme Vám následující:
  Hlášení škody vždy konzultovat s makléřem.
  Pojištěna je pouze činnost, ke které jsou účetní oprávněni dle platných předpisů a hlášení škody musí tuto skutečnost odrážet.

- Primárně ale platí, že pokud je prokázána odpovědnost účetního, jsou využity veškeré možné opravné prostředky proto, aby byla škoda co nejnižší a ve smlouvě s klientem je zakomponována služba, ve které účetní pochybil, škoda je nahlášena v termínu, procento likvidity je vysoké.

  Makléř v tomto případě nemůže změnit pojistné podmínky ani jiné právní předpisy.

GrECo JLT Czech Republic s.r.o.
Lomnického 1705/9
140 00 Praha 4
Tel. +420 296 331 243
Fax +420 296 331 241
k.lichtenberkova@greco.cz

www.greco-jlt.com

JLT International Network
Partner